

Helka Ketonen

Taideteoksille yhteinen luettelointiohje

Valtion taidemuseossa laadittu Taideteosten luettelointiohje on valmistunut testattavaksi taidemuseokentälle. Luettelointiohjeen ensimmäinen versio 1.0 on esillä verkkojulkaisuna http://www.fng.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vtm/embeds/vtmwwwstructure/15945_taideteosten_luettelointiohje_2_net.pdf.

Kevään aikana olemme keränneet kommentteja ja kehittämis ehdotuksia, joiden pohjalta järjestämme palautekeskustelun 27.5. klo 13-16 Ateneumissa: luettelointiohjeen kirjoittajat, kommentaattorit sekä kaikki asiasta kiinnostuneet toivotetaan tervetulleeksi mukaan. Olisi hienoa, jos myös alan opiskelijat tarttuisivat tilaisuuteen ja vaikuttaisivat tämän keskeisen museoalan työkalun kehittämiseen.

Tavoitteena yhtenäiset luettelointikäytännöt koko taidemuseokentälle

Kokoelmatietojen hallinnan ja tallennuksen siirryttyä yhä laajemmin digitaaliseen muotoon erilaisiin tietokantoihin ja -järjestelmiin, taideteoksesta tallennettavan tiedon rakenteellinen yhdenmukaisuus on muodostumassa entistä tärkeämmäksi. Taideteoksista tallennetun tiedon käytettävyys ja sen löydettävyys paranevat mitä vähemmän tieto hajaantuu erilaisten kirjaamismuotojen, käytettyjen termien erilaisuuden tai paikallisten käytäntöjen seurauksena.

Valtion taidemuseon laatiman ohjeen tarkoituksena on yhtenäistää teosluettelointiin liittyvä sanasto ja käytännöt siten, että ne toimisivat käyttökelpoisina työkaluina riippumatta siitä, millaisia tiedonhallintajärjestelmiä museoissa käytetään. Erityishuomiota on kiinnitetty termeihin ja luettelointikäytäntöihin, jotka koskevat nykytaidetta, taideteosvalokuvia sekä taidekonservointia, sillä näitä koskevia luettelointiohjeita ei ole ollut saatavilla suomenkielellä. Sanasto-osuuteen on tiivistetty ohjeessa käytettyjen termien keskeiset määrittelyt. Luettelointiohje on pyritty kirjoittamaan selkeästi ja yksiselitteisesti ajatellen sitä moninaista museohenkilökuntaa, joka työskentelee taideteosluetteloinnin parissa.

Teosluettelo on kokoelmahallinnan perustyökalu

Museoissa tehtävä tutkimus ja dokumentointi hyödyttävät museoissa tehtävän työn ohella monia museoiden ulkopuolisia tahoja kuten oppilaitoksia, tutkijoita ja tiedotusvälineitä. Korkeatasoinen kuvamateriaali, päivitetty tutkimusaineisto ja monipuolinen arkistoaineisto mahdollistavat taideteoksen aktiivisen näkyvyyden ja olemassaolon.

Taideteosten tarkempi luokittelu kuuluu kokeneen museoamanuenssin tai intendentin tehtäviin: teokset ryhmitellään eri pääluokkiin ja niiden alla oleviin erikoisluokkiin materiaalista ja valmistustavasta riippuen, ne ajoitetaan sekä kuvaillaan mm. tekniikan, materiaalin, mittojen, aiheen ja tarvittaessa myös funktion perusteella. Taideteos myös asiansanoitetaan eli sille valitaan sanastoista sitä parhaiten kuvaavat asiansanat. Luetteloinnissa syntyviä tietoja tarkistetaan ja päivitetään myöhemmin tehtävien inventointien yhteydessä. Myöhemmin teokseen liittyvää dokumenttiaineistoa karttuu lisää kun teosta esitetään näyttelyissä tai se otetaan osaksi muuta taidehistoriallista tutkimusta.

Lähdejulkaisu: Kuriositeetikabi.net 1 / 2010. Tämä dokumentti on ladattu osoitteesta <http://www.kuriositeetikabi.net>.

Source publication: Kuriositeetikabi.net 1 / 2010. The document was downloaded from <http://www.kuriositeetikabi.net>

Valtakunnallisen luettelointiohjeen ensimmäinen versio löytyy pdf-tiedostona Valtion taidemuseon verkkosivuilta:

Taideteosten luetteloiminen 2009. Toim. Helka Ketonen, Valtion taidemuseo Taidemuseoalan kehittämissyksikkö KEHYS, Museotyöntekijän käsikirjasto 6.

http://www.fng.fi/fng/rootnew/fi/kehys/pdf/taideteosten_luettelointiohje.pdf

Toim. huom: löytyy nykyään (27.1.2011) linkistä

http://www.fng.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vtm/embeds/vtmwwwstructure/15945_taideteosten_luettelointiohje_2_net.pdf

Palautetta voi lähettää osoitteeseen:

Helka Ketonen, Kehys
helka.ketonen@fng.fi

Kirjoittaja on FM (HKI Taidehistoria) ja toimii nykyisin Valtion taidemuseon kehittämissyksikössä (KEHYS) erikoisasiantuntijana.